

MESTNA OBČINA LJUBLJANA
Ž U P A N

Mestni trg 1, p.p. 25, 1001 Ljubljana
☎ 306-10-10, ☎ 306-12-14

Številka: 610-51/2008-3
Datum: 21. 7. 2009

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

M E S T N I S V E T

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA
SVETA MESTNE OBČINE LJUBLJANA**

**PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo**

**NASLOV: Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni
občini Ljubljana 2008-2011 v obdobju od 1. julija 2008 do
30. junija 2009**

**POROČEVALCA: Oddelek za kulturo, načelnik dr. Uroš Grilec
Davor Buinjac, višji svetovalec**

**PRISTOJNO DELOVNO
TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost**

**PREDLOG SKLEPA:
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Poročilo o izvajanju Strategije razvoja
kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 v obdobju od 1. julija 2008 do 30. junija
2009.**

Ž U P A N
Mestne občine Ljubljana
Zoran JANKOVIĆ

Priloga:
- poročilo z obrazložitvijo

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 v obdobju od 1. julija 2008 do 30. junija 2009

UVOD

Pričujoče poročilo je prvo letno poročilo o izvajanju štiriletne strategije razvoja kulture na območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL). Strategija, ki jo je Mestni svet MOL sprejel dne 30. junija 2008, je prvi programski dokument MOL na področju kulture, ki podaja celovito sliko prihodnje kulturne politike v Ljubljani ter zajema tako organizacijske, kakor tudi programske in infrastrukturne vidike. Strategija je določila pet splošnih prioritet kulturne politike MOL v obdobju 2008-2011. Poleg tega je predvidela številne organizacijske spremembe, ambiciozne investicijske projekte in programske aktivnosti. Pri tem ne gre spregledati, da je bila strategija kulturnega razvoja Ljubljane pred enim letom sprejeta na podlagi široke in temeljite razprave, v kateri so bila soočena mnenja tako zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture kot predstavnikov nevladnih kulturnih organizacij, umetniških skupin in samostojnih ustvarjalcev.

V strategiji je med drugim določeno, da »skladno z določili zakona Oddelek za kulturo Mestne uprave MOL (v nadaljevanju: Oddelek za kulturo) vsako leto do konca junija odda poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v MOL 2008–2011 Mestnemu svetu MOL, v katerem poda oceno izvajanja strategije skladno z zastavljenimi cilji in opredeljenimi kazalci, obenem pa lahko predlaga tudi njihove spremembe ali dopolnitve. Mestni svet se do poročila opredeli.« (str. 4).

Poročilo je metodološko narejeno tako, da je za vsak strateški cilj podan opis opravljenih nalog v obdobju od 1. julija 2008 do 30. junija 2009. Za vsa kulturna področja so tako predstavljeni doseženi cilji ter tekoče naloge. V vseh primerih, kjer je prišlo do odstopanja od načrtovanih ciljev in ukrepov, so v poročilu navedeni razlogi in hkrati predlogi za njihove smiselne spremembe oziroma dopolnitve.

Cilji in ukrepi, zapisani v strategiji, so zasnovani dolgoročno, z namenom doseganja trajnih pozitivnih učinkov. To pomeni, da bo natančno evalvacijo mogoče opraviti šele po štiriletnem obdobju (do konca leta 2011). Vseeno pa lahko že zdaj ugotovimo, da je bila večina projektov, načrtovanih v drugi polovici leta 2008 in prvi polovici leta 2009, uspešno realiziranih. Ni nobenega dvoma, da je Ljubljana tudi v mednarodnih merilih kulturno visoko razvito mesto, saj se vsako leto povečuje število kulturnih dogodkov in obiskovalcev. V mejah svojih proračunskih možnosti in zakonskih pristojnosti MOL omogoča ohranjanje doseženega kulturnega standarda, hkrati pa s projekti, kot so, na primer, *Svetovna prestolnica knjige 2010*, otvoritev novega mestnega kina (*Kinodvor*), prenova kina Šiška (novi *Center urbane kulture*), obnova nekdanje tovarne Rog (novi *Center sodobnih umetnosti*) in drugimi strateškimi projekti, še bolj utrjuje položaj slovenske prestolnice na evropskem kulturnem zemljevidu.

Poročilo je pripravil Oddelek za kulturo, ki je pristojni oddelek Mestne uprave MOL za izvajanje strategije. Vendar pa ne gre spregledati, da so številni strateški projekti na področju kulture multidisciplinarnega značaja, kar pomeni, da je za uspešno realizacijo načrtovanih strateških projektov nujno sodelovanje organov mestne uprave, ki pokrivajo različna področja: kultura, izobraževanje, turizem itn.

I. SPLOŠNE PRIORITETE KULTURNE POLITIKE MOL

Dejavna in odzivna kulturna politika

Cilj: razvoj in demokratizacija kulturne politike v MOL kot stalni proces s ciljem, da se poveča zadovoljstvo prebivalcev Ljubljane s kulturno ponudbo iz 82 % v letu 2006 na vsaj 90 % v letu 2011.

MOL je z dodatnimi projekti (1. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri*, projekt *Ljubljana bere*, projekt *Junij 2009 v Ljubljani* itn.) v preteklem letu zagotovila bistveno večji obseg javnih kulturnih dobrin kakor v preteklih letih. S pripravo posebnih ciljnih razpisov, poleg rednega letnega razpisa za sofinanciranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, je narejen vsebinski premik v smeri načrtovanja in izvajanja aktivne kulturne politike.

Ciljno podporo kulturnim vsebinam, s katerimi se večja raznolikost kulturnih vsebin in izboljšuje njihova dostopnost, smo med drugim uresničevali tako, da smo v okviru rednega letnega razpisa za sofinanciranje kulturnih projektov v letu 2009 izvedli tudi dva nova letna razpisa:

1. Javni ciljni razpis za izbor producentov za izvedbo prvih večjih projektov mladih ustvarjalcev, ki jih bo v letu 2009 financirala MOL iz proračuna, namenjenega za kulturo;
2. Javni razpis za izbor mednarodnih umetniških festivalov, ki jim bo MOL v letu 2009 sofinancirala promocijo in vrhunske prireditve.

V kontekstu uresničevanja tega strateškega cilja bo MOL v okviru projekta *Ljubljana-svetovna prestolnica knjige 2010* sofinancirala izdajanje kulturnega štirinajstdnevnik v obdobju od aprila leta 2010 do marca leta 2013, ki bo osredotočen na področje kulture, medijev in intelektualnega življenja in bo objavljajl poglobljene članke o teh področjih ter kakovostne kulturne vsebine. Na ta način bo vidno prispeval k odpiranju kritične refleksije v kulturi in družbi ter k obogatitvi slovenske medijske krajine. Za izbor izdajatelja je bil junija 2009 objavljen javni razpis, kulturni štirinajstdnevnik pa bo časopis, ki bo pokrival celoten slovenski kulturni prostor ter bo izhajal samostojno.

Zagotavljanje javne dostopnosti kulturnih dobrin za najširši krog uporabnikov sodi med trajne in temeljne naloge mestne kulturne politike, ki se ne končajo leta 2011. Strategija na vsakem posameznem področju kulture poskuša odgovoriti na razvojne izzive, ki bi privedli do večje kvalitete in boljše dostopnosti kulturnih dobrin v Ljubljani. V obsegu svojih zakonskih pristojnosti MOL uresničuje ta cilj z zagotavljanjem financiranja javnih kulturnih zavodov, nevladnega kulturnega sektorja in ljubiteljskih kulturnih društev, izpeljavo javnih pozivov in razpisov, strokovno izbiro izvajalcev javnih kulturnih programov in kulturni projektov, ter presojo rezultatov. Odgovornost vseh kulturnih izvajalcev, ki so sofinancirani iz mestnega proračuna, je, da izpolnijo prevzete naloge iz pozivov in razpisov ustrezno izpeljejo in si na splošno po svojih najboljših močeh prizadevajo za doseganje vseh ciljev tega programa.

Modernizacija javnega sektorja v kulturi

1. Cilj: zagotoviti vsem uporabnikom knjižničnih storitev v MOL enotne in kakovostnejše storitve v knjižnični mreži MOL.

10. aprila 2008 je začel veljati *Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica Ljubljana*, s katerim je bila ustanovljena enotna splošna knjižnica, s tem pa se je zagotovilo podlago za enotni razvoj knjižničarske dejavnosti v prestolnici.

Čeprav je združevanje v programskem smislu dolgotrajen proces, so z vidika uporabnika že očitne poglobitve prednosti enotne knjižnice:

- v celotni knjižnični mreži na območju MOL velja enoten cenik;
- člani ene knjižnične enote se lahko ob predložitvi osebnega dokumenta brezplačno vpišejo v katerokoli drugo enoto knjižnične mreže.

Med končnimi cilji združitve je tudi ta, da lahko uporabniki vračajo izposojeno gradivo v kateri koli enoti ljubljanske knjižnične mreže. Želimo namreč v vseh segmentih knjižnične dejavnosti zagotoviti enotne knjižnične storitve vsem uporabnikom knjižnic na območju MOL.

2. Cilj: zagotoviti višjo kakovost in boljšo dostopnost programov na področju likovnih umetnosti in muzejev v MOL.

Mestni svet MOL je na svoji 22. seji 24. 11. 2008 sprejel *Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane – MGML*. Javni zavod MGML je prejel v upravljanje *Galerijo Jakopič*, ki je namenjena predstavitvi obsežnejših razstavnih projektov s področja likovnih umetnosti, ki jih pripravlja MGML in nevladne organizacije s področja kulture, ki so izbrane na podlagi razpisa.

Predlog Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda *Arhitekturni in grafični muzej Ljubljana – AGML* je v pripravi in bo junija posredovan v obravnavo Odboru za splošne zadeve in razvoj mesta. Gre za akt, s katerim bo MOL spojila *Arhitekturni muzej Ljubljana* in *Mednarodni grafični likovni center – MGLC*.

Gradivo je pripravljeno že od januarja 2009, a je prišlo do zastoja, saj direktorja obeh javnih zavodov menita, da bi glede na poslanstvo javnih zavodov, ki ju vodita, *Arhitekturni muzej Ljubljani* in *Mednarodni grafični likovni center* morala postati nacionalni inštituciji. Februarja 2009 so zato potekali neformalni pogovori z Ministrstvom za kulturo RS, ki je neformalno izrazilo željo, da *Arhitekturni muzej Ljubljana* postane nacionalna inštitucija, MGLC pa bi pripojili *Moderni galeriji* in s tem vzpostavili stanje pred letom 1985. Ker kljub obljubam od Ministrstva za kulturo RS nismo prejeli uradnega predloga, smo se odločili, da s postopkom spojitve, kot je predvidena v strategiji, nadaljujemo. Moderniziranje javnega sektorja bomo izvedli na način, da bo brez težav mogoče izvesti tudi kasnejše dogovore z Ministrstvom za kulturo RS, ki bi potekali v tej smeri.

3. Cilj: do konca leta 2011 zagotoviti kakovost, celostno in sistematično zasnovano ponudbo raznolikih vsebin kulturne vzgoje v MOL.

Koordinacija med javnimi zavodi na področju uprizoritvenih umetnosti aktivno deluje od pomladi leta 2008. Javni zavodi, ki sodelujejo v koordinaciji, so vzpostavili medsebojno

obveščanje o prireditvah (povezave na spletnih straneh ter dostopnost promocijskega gradiva v vseh zavodih), v okviru koordinacije pa je bil zasnovan tudi 1. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri*, ki je bil prvič izveden februarja 2009.

Ustanovitveni akt, s katerim je bilo *Gledališče za otroke in mlade* (GOML) pripojeno Lutkovnemu gledališču Ljubljana, je Mestni svet sprejel na seji 24.11.2008. Nov zavod je ohranil ime Lutkovno gledališče Ljubljana, dejavnost GOML-a pa se bo ob začetku sezone 2009/2010 preselila na Krekov trg. Društvu *Šentjakobsko gledališče* je MOL zagotovil prostore na Vodnikovem trgu, kjer bodo imeli poslovni in vadbene prostore ter prostor za manjše uprizoritve. V letu 2008 in 2009 je v zvezi s preselitvijo *Društva Šentjakobsko gledališče* potekala intenzivna komunikacija med MOL in Društvom *Šentjakobsko gledališče* z namenom zagotovitve ustreznih prostorov za nadaljnje delovanje in razvoj društva.

Nov ustanovitveni akt Pionirskega doma - Centra za kulturo mladih je Mestni svet sprejel na seji 20.10.2008. Temeljno poslanstvo zavoda je izvajanje programov na področju kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost otrok in mladih. Zavod izvaja programe kulturne vzgoje na vseh področjih kulture in umetnosti, še posebej na področjih likovnih umetnosti, glasbenih umetnosti, uprizoritvenih umetnosti, knjige, filmske umetnosti in podobno. Zavod opravlja naloge osrednje inštitucije na področju kulturne vzgoje v MOL in sodeluje z ostalimi kulturnimi inštitucijami in nevladnimi organizacijami, ki pripravljajo programe na tem področju, tako na področju MOL kot tudi širše. Zavod razvija tudi druge dejavnosti, ki so namenjene ustvarjalnemu preživljanju prostega časa, večanju socialne kohezivnosti, vseživljenjskemu učenju, večanju dostopnosti kulturnih dobrin in znanja in spodbujanju medgeneracijskega dialoga.

V okviru Pionirskega doma - Centra za kulturo mladih deluje Art center, ki ima prostore na Komenskega 9 (v prostorih nekdanje Pionirske knjižnice). V Art centru potekajo dejavnosti, namenjene izboljšanju pogojev ustvarjanja otrok in mladine na področjih kiparstva, risanja, slikanja in grafike ter uporabnega oblikovanja. Pod vodstvom izkušenih mentorjev se otroci spoznavajo z različnimi tehnikami ustvarjanja, del prostorov pa je namenjen tudi predstavitev otroške ustvarjalnosti. Art center je zasnovan kot prostor, namenjen izključno razvijanju in spodbujanju otroške ustvarjalnosti, zato je Oddelek za kulturo aktivno pristopil k prenovi in ureditvi celotne stavbe. V ta namen je Javni stanovanjski sklad MOL zagotovil nadomestni stanovanji za dve družini, ki sta živeli na Komenskega 9, kar bo omogočilo celovito prenovu stavbe in s tem polno izvajanje poslanstva. Trenutno je v pripravi Dokument identifikacije investicijskega projekta kot predpogoj za začetek prenove.

V vseh ustanovitvenih aktih javnih zavodov s področja kulture, katerih ustanovitelj je MOL, je v poslanstvu zapisano izvajanje pedagoških in andragoških programov.

4. Cilj: zagotoviti pogoje za stabilno delovanje in razvoj javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je MOL, in za njihovo dejavno vključenost v celostno kulturno podobo Ljubljane.

Zakon o varstvu kulturne dediščine, ki je začel veljati 1. marca 2008, je uvedel nov sistem državnega sofinanciranja občinskih muzejev in galerij. Novost je zlasti v tem, da bo morala MOL s 1. januarjem 2010 zagotoviti najmanj 20% sredstev za delovanje naslednjih javnih zavodov:

- Muzej in galerije mesta Ljubljane;
- Arhitekturni muzej Ljubljana;

- Mednarodni grafični likovni center.

Oddelek za kulturo izraža strokovne pomisleke v zvezi z novim sistemom sofinanciranja t.i. »pooblaščenih muzejev«. Še več, župan je z dopisom dne 16. aprila 2009 opozoril ministrico za kulturo na številne formalno-pravne in vsebinske pomanjkljivosti »Javnega ciljnega razpisa za podelitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev« (JPR19-PSM-2009), ki ga je Ministrstvo za kulturo objavilo 27. marca 2009. MOL še vedno ni dobila odgovora na svoje pripombe, ki so izraz našega načelnega stališča, da je treba postopek podelitve pooblastila občinskim muzejem za opravljanje državne javne službe izvesti v konstruktivnem dialogu in sodelovanju z vsemi prizadetimi občinami. Ni nobenega dvoma, da bo imela podelitev pooblastila za opravljanje »državne javne službe« dolgoročne finančne in strokovne posledice za delovanje zgoraj navedenih muzejev in galerij.

Kot smo že pojasnili v okviru 2. cilja, so predstavniki Ministrstva RS za kulturo sicer ustno predlagali prenos ustanoviteljstva *Arhitekturnega muzeja Ljubljana* in *Mednarodnega grafičnega likovnega centra* na državo, vendar še vedno nismo dobili konkretne pisne ponudbe. Z namenom zagotavljanja stabilnih pogojev za delovanje in razvoj obeh ustanov je nujna združitev - tudi v luči omenjene zakonske spremembe - ter nadaljujemo s postopkom njune spojitve.

Kulturna vzgoja in izobraževanje za ustvarjalnost

Cilj: zagotoviti večji obseg kakovostnih programov in boljšo dostopnost vsebin kulturne vzgoje na vseh področjih umetnosti, in sicer na način, da se bo do leta 2011 vsak otrok v MOL-u letno udeležil vsaj enega dogodka, ki je umeščen v program kulturne vzgoje.

MOL je bil pobudnik izvedbe 1. ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri*, ki je potekal od 1. do 8. februarja 2009 in na katerem je bilo brezplačno na ogled 25 gledaliških predstav za otroke in mlade. Namen festivala je čim večjemu številu otrok v MOL omogočiti dostop do kakovostnih vsebin kulturne vzgoje, ustvarjalce na tem področju pa spodbuditi k pripravi takšnih vsebin.

Predstave so bile izveden dvakrat in sicer so bile dopoldanske namenjene organiziranemu obisku šol in vrtcev, popoldanske pa otrokom in staršem. V okviru festivala so potekale tudi ustvarjalne delavnice ter konferenca o kulturno-umetnostni vzgoji, ki je bila namenjena pedagogom ljubljanskih vrtcev in šol. Festival je bil odlično sprejet, saj so bile vse predstave polno obiskane, ogledalo pa si jih je 7500 obiskovalcev. Pomembno je poudariti, da so bile vse predstave nadgrajene s pripravo na ogled ter ustvarjalnimi delavnicami po predstavah. Izvršni producent festivala je bilo Slovensko mladinsko gledališče. V prihodnjih letih bomo festival postopoma razširili tudi na druga področja kulture.

Javni zavodi na področju kulture v MOL imajo v svojih programih precej kakovostnih pedagoško-didaktičnih programov, ki jih bomo v naslednjih letih skušali povezati ter nadgraditi, z namenom zagotavljanja večjega obsega kakovostnih in sistematično pedagoško-didaktično zasnovanih programov kulturne vzgoje.

V letu 2009 bo ustanovljena delovna skupina za kulturno-umetnostno vzgojo, katere naloga bo priprava podlag za oblikovanje spletnega portala, na katerem bodo na voljo celovite informacije o programih in projektih za otroke in mlade, poleg tega pa bo portal vseboval tudi seznam posebej priporočenih vsebin za otroke in mlade na območju MOL.

V sklopu načrtovanega sodelovanja pristojnih oddelkov Mestne uprave MOL bo v letu 2009 izveden program filmske vzgoje, ki ga pripravlja javni zavod Kinodvor in ki bo v sodelovanju z Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje izvedel projekt filmske vzgoje za zadnje generacije otrok v osnovnih šolah in vrtcih. Podobne projekte bomo spodbujali tudi v prihodnje.

V okviru festivala *Bobri* je bila posebna pozornost namenjena otrokom iz socialno šibkejših okolij, ki so bili prednostno pozvani k prevzemu vstopnic. Pri obveščanju smo sodelovali z *Zvezo prijateljev mladine Ljubljana*, varnimi hišami ter institucijami, ki se ukvarjajo z otroki s posebnimi potrebami. Na ta način izvajamo ukrepe v zvezi s ciljnimi programi za otroke iz socialno šibkejših družin in okolij.

Oddelek za kulturo in Urad za mladino sta preučila možnosti za izvajanje kulturnih dejavnosti za mladino na način, da bo v te programe vključen čim večji delež mladih v MOL. Posebno pozornost želimo namreč posvetiti različnosti urbanih kultur mladih (skejterji, raperji itd.) in dejavnostim mladinskih centrov. Realizacija konkretnih projektov je predvidena za leti 2010 in 2011.

V letu 2008 smo objavili javni ciljni razpis za izbor producentov za izvedbo prvih večjih projektov mladih ustvarjalcev, na podlagi katerega bomo v letu 2009 sofinancirali 10 projektov na področju uprizoritvenih, likovnih, glasbenih in intermedijskih umetnosti ter knjige. Razpis je bil namenjen spodbuditi uveljavljenih producentov s področja kulture, da v svoje programe vključijo projekte, s katerimi se bodo nadarjeni mladi umetniki predstavili širši javnosti in sicer tako, da jim bodo omogočili kakovostno produkcijo ter ustrezno promocijo.

Izvajalci javnih kulturnih programov za obdobje 2007-2009 so bili izbrani na razpisu v letu 2007, ko pomen kulturne vzgoje ni bil opredeljen v razpisnih kriterijih. V letu 2009 bo objavljen razpis za novo triletno obdobje (2010-2012) in v tem razpisu bodo med prednostne kriterije uvrščene tudi kulturno vzgojne vsebine.

Vzpostavitev sistema vavčerjev oz. sistema, s katerim bomo vsakemu otroku v MOL enkrat letno omogočili obisk gledališča, bo ena izmed nalog delovne skupine za kulturno vzgojo, ki je v ustanavljanju.

Kulturni turizem

1. Cilj: Ljubljanski grad do leta 2010 postane osrednja točka ponudbe kulturnega turizma v Ljubljani in v širši regiji.

Razpoložljiva proračunska sredstva MOL trenutno ne omogočajo dodatno promocijo kulturno-turističnih prireditev na Ljubljanskem gradu.

Predlog spremembe: Rok za realizacijo tega cilja se podaljša do leta 2012.

2. Cilj: vzpostaviti Ljubljano kot kulturno prepoznavno, ustvarjalno bogato in raznoliko evropsko prestolnico, ki je privlačna za domače in tuje obiskovalce.

Poleg postavitve javnih plastik, ki obeležujejo pomembne zgodovinske dogodke in ljudi (vabljeni natečaj za postavitve doprsne skulpture Staneta Kavčiča, otvoritev bo oktobra 2009), je MOL leta 2008 odkupil vodnjak Kenguru, akademskega kiparja Mirka Bratuše, ki je v letu 2009 predviden za postavitve pred Mestni dom na Krekovem trgu. Izvedba je odvisna od sredstev, ki jih pričakujemo od drugega rebalansa proračuna v letu 2009. Prav tako potekajo aktivnosti za opremo tlaka Ključavničarske steze s plastikami Jakova Brdarja. Izvedba je odvisna od sredstev, ki jih pričakujemo od drugega rebalansa proračuna v letu 2009. Maja 2009 smo pričeli s pripravami postavitve spomenika Ivanu Hribarju v letu 2010 (urbani spomenik).

Junija 2009 je MOL skupaj z Zavodom za turizem Ljubljana organizirala prireditev »*Junij 2009 v Ljubljani*«. Gre za prvi tovrstni skupni projekt Oddelka za kulturo in Zavoda za turizem Ljubljana, kjer se je MOL intenzivno vključila v pripravo programa na Prešernovem trgu, ki bo potekala v drugi polovici junija 2009 in katere vrhunec bo pet ponovitev predstave Labodje jezero v izvedbi Baletnega ansambla SNG Opera in balet Ljubljana ter številne plesne, gledališke in glasbene predstave mestnih javnih zavodov (Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko, Lutkovno gledališče Ljubljana in Kinodvor) ter nevladnih organizacij s področja kulture (Mini teater, Zavod Vitkar in Zavod Exodos). Prireditev je brezplačna, kulturni dogodki potekajo od dopoldneva do poznih večernih ur, namenjena pa je najširšemu krogu obiskovalcev.

Januarja 2009 je Oddelek za kulturo začel izdajati zgibanko o kulturni ponudbi MOL z naslovom *LJ*KULTURA*, ki bo, predvidoma štirikrat letno, širši javnosti oziroma občanom MOL predstavila izbor najbolj kakovostnih kulturnih dogodkov na področju MOL. Ničto oziroma poskusno številko zgibanke smo distribuirali na kulturnih in informacijskih točkah MOL (Zavod za turizem Ljubljana, galerije, muzeji, gledališča, knjižnice...), prvo številko pa so, poleg teh, prejela še vsa gospodinjstva v MOL, in sicer skupaj z glasilom Ljubljana. Na takšen način poskušamo kulturo in informacije o njej približati čim večjemu številu občanov MOL, obenem pa je to tudi promocija dela kulturnih zavodov, društev in posameznikov, ki delujejo na področju MOL. Izbor in redakcijo informacij opravljajo zaposleni na Oddelku za kulturo, organizirani v obliki uredniškega in urednice.

Likovna oprema javnega prostora: na javnih površinah, v parkih in novih naseljih postavljati javne plastike. Cilj je, da Ljubljana v naslednjem obdobju dobi vsaj eno javno plastiko na leto, izbrano na javnem ali vabljenem natečaju.

3. Cilj: v razvoj in promocijo turistične ponudbe Ljubljane celovito in sistematično vključevati kakovostne in prepoznavne umetniške festivale.

MOL je prvič objavila in izvedla *Javni razpis za izbor mednarodnih umetniških festivalov, ki jim bo MOL v letu 2009 sofinancirala promocijo in vrhunske prireditve*. Razpis se je nanašal na izbor festivalov, ki jim bo MOL v letu 2009 sofinancirala izdelavo skupnega tiskanega promocijskega gradiva v obliki programske knjižice »Ljubljana – mesto festivalov 2009« ter drugih komunikacijskih sredstev. Poleg tega je razpis zajemal pripravo in izvedbo vrhunskih festivalskih prireditev, ki bodo v letu 2009 dodatno prispevale k večji mednarodni prepoznavnosti Ljubljane kot festivalskega mesta. S tem novim letnim razpisom želimo promovirati in pospešiti trženje celovite turistične ponudbe na področju umetniških festivalov z namenom oblikovanja blagovne znamke »Ljubljana – mesto festivalov«. V sistematično promocijo celotnih festivalov in dodatno sofinanciranje vrhunskih festivalskih prireditev bodo

vključeni tisti kakovostni festivalski programi in dogodki, ki najbolj prispevajo k širši mednarodni prepoznavnosti Ljubljane.

Informatizacija v kulturi

Cilj: omogočiti prebivalcem in obiskovalcem MOL prijazen dostop do enotnih in celovitih informacij o celotni kulturni produkciji v Ljubljani.

V organizaciji Oddelka za kulturo je imel g. Zoran Bistrički (direktor podjetja *Programski atelje A&Z d.o.o.*) 3. marca 2009 uspešno predstavitev sistema elektronskega tiketinga za mestne javne kulturne zavode in nevladne kulturne organizacije, ki jim MOL sofinancira triletno kulturne programe. Odločitev o morebitni vključitvi kulturnih organizacij v ta sistem je samostojna poslovna odločitev sleherne kulturne ustanove oziroma kulturnega izvajalca. Enotna mestna kartica *Urbana*, ki je namenjena prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane, omogoča plačevanje storitev v Mestni knjižnici Ljubljana. Načrtujemo, da bo v prihodnjih letih možno plačevanje tudi obiskov *Muzeja in galerij mesta Ljubljane* ter drugih kulturnih prireditev.

II. PRIORITETE KULTURNE POLITIKE MOL NA POSAMEZNIH PODROČJIH KULTURE

Uprizoritvene umetnosti

1. Cilj: do leta 2011 povečati število premier v koprodukciji in gostovanj ter obenem ustvariti pogoje za ambicioznejše, obsežnejše in visoko kakovostne produkcije.

V letu 2008 je v Mestnem gledališču ljubljanskem sanirana streha v vrednosti 75.000 EUR, v Lutkovnem gledališču Ljubljana je v projekt Oder pod zvezdami vloženo 670.000 EUR in v nakup opreme 350.000 EUR, v Slovenskem mladinskem gledališču pa je v novo opremo vloženo 98.000 EUR. Investicije v prostor in opremo vsekakor ustvarjajo pogoje za ambicioznejše, obsežnejše in visoko kakovostne produkcije omenjenih inštitucij.

2. Cilj: investicija v sodobno gledališko dvorano, ki bo zapolnila prostorski manko gledališke infrastrukture v Ljubljani.

V KD Španski borci se bo v letu 2009 odprl vadbeni in prireditveni prostor za uprizoritvene umetnosti, kar bo ublažilo prostorsko stisko, vsaj kar se prireditvenih prostorov tiče.

3. Cilj: zagotoviti boljše prostorske in tehnične pogoje izvajalcem javnih kulturnih programov in kulturnih projektov s področja uprizoritvenih umetnosti, ki delujejo kot nevladne organizacije s področja kulture.

Rekonstrukcija *Kina Šiške* v *Center urbane kulture* se bliža zaključni fazi in jeseni lahko pričakujemo izvedbo prvih prireditev v novem centru. *CUK Kino Šiška* bo novo, sodobno opremljeno prizorišče, ki bo lahko gostilo do 800 obiskovalcev. *CUK Kino Šiška* ima 5 zaposlenih in direktorja, ki skupaj pripravljajo program. Program bo namenjen širokemu krogu občinstva.

4. Cilj: zagotoviti boljše prostorske in tehnične pogoje izvajalcem s področja sodobnega plesa in zagotoviti pogoje za trajnejše delovanje izvajalcev na tem področju.

Letos je Oddelek za kulturo objavil razpis za programsko upravljanje kulturnega doma Španski borci na katerem je izbran *Zavod EN-KNAP*, reprezentativna nevladna inštitucija s področja sodobnega plesa. Prijavljeni program upravitelja predvideva sodelovanje širšega kroga ustvarjalcev s tega področja. Vsekakor je *KD Španski borci* velika pridobitev saj vsebuje primeren vadbeni prostor in soliden prireditveni prostor. Nov prireditveni prostor za sodobni ples je tudi *Center urbane kulture Kino Šiška*, ki bo odprl svoja vrata jeseni. Tudi v njem je načrtovan en vadbeni prostor. Navkljub temu še vedno ostaja pereč problem vadbenih prostorov za sodobni ples.

Likovne umetnosti

1. Cilj: postavitve stalne zbirke moderne umetnosti (konec 19. stoletja in 20. stoletje).

Cilj in oba predvidena ukrepa sta dolgoročna, saj se na področju muzejske in galerijske dejavnosti v letu 2009 ukvarjamo z modernizacijo javnega sektorja, ki je pogoj za tesnejše sodelovanje med javnimi zavodi MOL in posledično vodi k uresničitvi zastavljenega cilja.

2. Cilj: zagotovitev prostorskih možnosti za obsežnejše razstavne projekte na področju likovnih umetnosti.

Galerijo Jakopič je leta 2008 prevzel v upravljanje javni zavod *Muzej in galerije mesta Ljubljane*. Program je izbran z razpisom. Prostor je tehnično dovolj kvalitetno opremljen za predstavitev najzahtevnejših likovnih projektov.

Glede dokončanja *Centra sodobnih umetnosti* v nekdanji tovarni Rog je bila v preteklem letu izdelana naslednja dokumentacija:

1. Izdelana je programska in prostorska preveritev lokacije Roga
2. Izdelana so osnovna programska izhodišča za celoten kompleks Roga
3. Izdelan je DIIP – Dokument identifikacije investicijskega projekta
4. Izdelan je konservatorski program za obnovo spomeniškovarstveno zavarovanega območja kompleksa Rog
5. Izdelana je programska zasnova za projekt Rog za Center sodobnih umetnosti
6. Izdelana je predinvesticijska zasnova.
7. Izpeljan je arhitekturni natečaj
8. Izpeljan poziv potencialnim promotorjem za strokovni dialog JZP
9. Podpisane so pogodbe za:
 - izdelavo projektne naloge – rok 30. maj 2009
 - izdelavo idejnega projekta – rok september 2009
 - izdelava OPPN
 - študija za ekološko sanacijo – rok 30. maj 2009
 - priprava Akta JZP – rok junij 2009
 - izdelavo cinitve območja
 - izdelavo investicijskega programa
 - preiskavo materialno tehničnega stanja in statična analiza
 - Izdelava geotehnične raziskave
 - izdelavo arhitektonskih posnetkov za obnovo nekdanje tovarne in za program rušitve.

V letu 2009 bo naročen še PGD in PZI za Center sodobnih vizualnih umetnosti ter ekološka sanacija območja.

Vzporedno s pripravami za obnovo in izgradnjo območja potekajo tudi priprave za vzpostavitev programskega delovanja bodočega Centra sodobnih vizualnih umetnosti. Glede na to smo se prijavili v program *Second Chance*, za pridobitev evropskih sredstev v višini 130.000 EUR. Odgovor pričakujemo oktobra 2009. Predviden začetek gradnje v letu 2010.

Obnova tovarne Rog predstavlja popolnoma sodoben, evropsko primerljiv pristop, revitalizacije območja, ki je do sedaj trpel zaradi neustrezne strukture izrabe prostora in bo umeščal nove kreativne vsebine v mesto: kultura v najširšem smislu, turizem, storitvene dejavnosti, kreativne industrije, stanovanja, hotel. Ateljeji in delavnice, razstavni prostori zgoraj naštetih dejavnosti, bodo oplajale mestno tkivo in nosile novo dodano vrednost. Podobni projekti v ostalih evropskih mestih so pokazali, da lahko premišljena simbioza kulture in privatne iniciative poživi mesto in mu da nov zagon na mnogih področjih, ne samo kulturnem tudi izobraževalnem, znanosti, gospodarstvu, turizmu. V tem smislu so kot nosilne izbrane prav tiste programske vsebine - arhitektura in oblikovanje - ki so lahko spodbujevalec gospodarskega razvoja mesta ter kakovosti življenja v njem. Ni nobenega dvoma, da sodita arhitektura in oblikovanja med tiste gonilne razvojne dejavnosti, ki učinkovito izkoriščajo kreativne potencialne posameznikov za doseganje gospodarskih učinkov.

Kompleks novega Roga bo v programskem smislu v delu javnega programa organiziran v sklopih:

1. arhitektura in oblikovanje
2. sodobne vizualne umetniške prakse
3. razstavni, predstavitveni prostori

Izhodišče za organizacijo novega javnega prostor bo odprtost, nenehen proces izmenjav, vzajemnega izobraževanja, komunikacije, sodelovanja.

Za tri vodilne sklope: arhitektura in oblikovanje, umetniške prakse, predstavitveni in razstavni prostori bodo oblikovane programske zasnove z dolgoročnimi in kratkoročnimi cilji, ki bodo omogočali tudi medsebojno prepletanje in povezovanje.

V letu 2010 predvidevamo vzpostavitev Centra sodobnih vizualnih umetnosti, ki bo začel z oblikovanjem programa.

3. Cilj: ponuditi galerijo kot socializacijski prostor in vključiti ogled razstav v prostočasne dejavnosti posameznika.

Marca 2009 je bila v *Tivolskem gradu* odprta umetniška kavarna. Z njenim odprtjem *Tivolski grad* postaja socializacijski prostor za širše občinstvo in posledično je pričakovati boljši obisk razstav in dejavnosti, ki jih v gradu ponuja *Mednarodni grafični likovni center*.

4. Cilj: zagotovitev razstavnih prostorov za večje projekte nevladnih organizacij in posameznikov ter boljše opremljenosti obstoječih razstavnih prostorov.

Dolgoročnejše programsko sodelovanje nevladnih organizacij in posameznikov z javnimi zavodi zagotavljamo z razpisnimi kriteriji in s povezovalnim dialogom med javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami in posamezniki pri izvedbi kulturnih projektov v prostorih javnih zavodov.

Galerijo Kresija je MOL namenila predstavitvi najkvalitetnejših kulturnih projektov nevladnih organizacij in posameznikov, ki se prijavijo na javni poziv in jih izbere komisija. Sodelovanje z zasebnimi galerijami preko razpisov MOL se krepi predvsem s podpiranjem posameznikov, ki razstavljajo v zasebnih razstaviščih, pa tudi z neposrednim podpiranjem kakovostnih projektov, ki jih zasebne galerije prijavljajo na javni razpis MOL.

5. Cilj: do leta 2011 povečati število umetniških ateljejev in zagotoviti pogoje za delovanje vrhunskih in perspektivnih ustvarjalcev s področja likovnih umetnosti.

Oddelek za kulturo je v sodelovanju z Oddelkom za ravnanje z nepremičninami pripravil nove pogodbe za 34 umetnikov, ki so že imeli sklenjene pogodbe z MOL ter 8 pogodb za najemnike prostorov, ki se jim zaradi potrebe po selitvi iz obstoječih objektov zaradi obnove *Švicerije*, dodelijo drugi prostori. Od 42 umetnikov jih je nove pogodbe podpisalo 35, 2 osebi se tudi na drugo priporočeno pošto nista odzvali, z dvema smo v dogovoru, da ateljeje prekvalificiramo v bivalne ateljeje, eden je odstopil od potrebe po zagotovitvi nadomestnega ateljeje, eden pa se ne strinja z besedilom pogodbe in želi njeno spremembo. V okviru projekta obnove stavbe *Švicerije* je potekal tudi postopek pridobivanja novih prostorov za umetnike. V ta namen so bili obnovljeni prostori na Gornjem trgu 24 in na Kongresnem trgu 14. V letu 2009/2010 pa predvidevamo še obnovo prostorov na Gornjem trgu 44, kjer bomo zagotovili še potrebne nadomestne ateljeje. Ob zagotovitvi dodatnih prostorov predvidevamo, da bomo v letu 2009 izpeljali razpis za najem ateljejev.

V zvezi z obnovo *Švicerije* je bila doslej izdelana dokumentacija za prenovo:

- konservatorske smernice;
- programske smernice;
- programska in prostorska preveritev;
- dokument identifikacije investicijskega projekta;
- predinvesticijska zasnova.

V letu 2009 poteka selitev stanovalcev, ki bo zaključena v letu 2010. V letu 2009 bomo pričeli s pripravo projektne dokumentacije in izdelavo investicijskega programa. Obnova *Švicerije* je predvidena v letu 2010/2011. Projekt poteka v sodelovanju z Javnim stanovanjskim skladom MOL (v nadaljevanju: JSS MOL), ki bo zagotovil 37% finančnih sredstev. Projekt je povezan s selitvijo stanovalcev in umetnikov. Razen enemu so umetnikom že zagotovljeni nadomestni ateljeji in so večinoma tudi preseljeni. Za zadnjega pa je potrebno izvesti obnovo stavbe Gornji trg 44, ki je predvidena konec letošnjega leta. Od približno polovice stanovalcev je JSS MOL že dobil soglasje za selitev.

Prednosti razpisni kriteriji, s katerimi MOL spodbuja izplačevanje razstavnin umetnikom so od leta 2008 vključeni v enoletne projektne javne razpise. V triletno bodo vključeni z naslednjim letom, ko se konča triletno obdobje financiranja javnih kulturnih programov nevladnih organizacij s področja kulture (2007-2009).

Glasbene umetnosti

1. Cilj: v letu 2008 zagotoviti prostorske in tehnične možnosti za delovanje in prezentacijo širokega nabora izvajalcev s področja glasbe, ki se umeščajo v polje sodobnih in urbanih glasbenih izrazov.

Predvidoma jeseni bomo objavili nov razpis za sofinanciranje kulturnih programov in projektov, v katerem bomo posebno pozornost posvetili prav kriterijem, ki bodo omogočali izbor ambicioznejših in zahtevnejših programov in projektov s področja glasbenih umetnosti, povezovanje z javnimi zavodi in mednarodne koprodukcije.

2. Cilj: do leta 2010 v starem mestnem jedru Ljubljane zagotoviti prostorske in tehnične možnosti za delovanje kakovostnega jazz kluba, ki bo obogatil kulturno ponudbo mesta.

Obstoječa javna infrastruktura na področju kulture, ki je v lasti MOL, trenutno ne omogoča prostorov, ki bi bili namenjeni za delovanje jazz kluba.

Predlog spremembe: Rok za realizacijo tega cilja se podaljša do leta 2012.

3. Cilj: dvigniti raven glasbene pismenosti, povečati dostopnost raznolike glasbene produkcije in spodbuditi zlasti mlajšo generacijo k ustvarjalnosti na vseh področjih glasbe.

Predvidoma jeseni bomo objavili nov razpis za sofinanciranje kulturnih programov in projektov, v katerem bomo posebno pozornost posvetili prav kriterijem, ki bodo omogočali izbor ambicioznejših in zahtevnejših programov in projektov s področja glasbenih umetnosti.

Intermedijske umetnosti

1. Cilj: v obdobju od 2008 do 2011 povečati število ustrezno opremljenih prostorov, ki bodo omogočali neposredni dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije in bodo hkrati sodobni produkcijski centri za pripravo, izvedbo in promocijo intermedijskih projektov.

V letu 2008 smo odprli *Javni zavod Kinodvor*. Mestni kino, ki med drugim gostuje tudi intermedijske projekte, predvsem tiste, ki povezujejo glasbeno in filmsko umetnost. Jeseni bomo odprli Center urbane kulture Kino Šiška, ki bo, poleg možnosti za predstavitev zahtevnejših intermedijskih projektov, kateri so bodo navezovali na področja glasbenih in uprizoritvenih umetnosti, omogočal tudi neposredni dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije.

2. Cilj: oblikovati in do leta 2011 izvesti ciljno podporo organizaciji mednarodnega festivala intermedijskih umetnosti v Ljubljani, ki bo prispeval k večji mednarodni prepoznavnosti Ljubljane kot kozmopolitskega mesta, ki je odprto za nove tehnologije in njihovo rabe v sodobnih in raznolikih umetniških praksah.

Prvi festival intermedijskih umetnosti bo, predvidoma, izveden v letu 2010.

3. Cilj: dolgoročni cilj na področju intermedijskih umetnosti je vzpostaviti osrednji virtualni center za kulturo, ki bo omogočal uporabnikom, da na enem mestu pridobijo celovite informacije o kulturni dejavnosti in kulturni ponudbi v Ljubljani, obenem pa zagotavljal infrastrukturne pogoje za dejavnosti in predstavitve programov in projektov, ki nastajajo na področju intermedijskih umetnosti.

Trenutno je projekt *Center intermedijskih umetnosti* v obdobju analiziranja ponudbe in potreb po tovrstnem projektu. Opažamo povečane potrebe tudi po projektih raziskovalnih zvočnih

umetnosti, ki bi lahko sodili v Center intermedijskih umetnosti, saj bi šlo za povezovanje različnih področij, s poudarkom na novejših tehnologijah. Intermedijske umetnosti so področje, ki s nenehno širi in vključuje nove tehnologije, povečuje se tudi število izvajalcev, ki se ukvarjajo s projekti na tem področju, zato bi bila smiselna ustanovitev takšnega centra.

Knjiga, knjižnica in bralna kultura

1. Cilj: razvijati zavest o pomenu branja za razvoj vsakega posameznika in dvigovati raven bralne kulture prebivalcev MOL.

S projektom »*Ljubljana bere*« pri različnih starostnih skupinah želimo večati motiviranje za branje in promovirati vrhunska dela slovenskih avtorjev. V letu 2008 smo na javnem razpisu izbrali dve izvirni slovenski slikanici, od katerih je ena glede na vsebinsko zasnovo namenjena starostni skupini triletnikov, druga pa prvošolcem. V okviru projekta *Ljubljana-svetovna prestolnica knjige 2010* bomo nadaljevali z akcijo »*Ljubljana bere*«. Na javnem pozivu bomo izbrali slikanici za triletnike in prvošolce, ostalim ciljnim skupinam pa bomo omogočili nakup kakovostne literature po dostopnih cenah. Običajnim prodajnim mestom bomo priključili tudi knjižnice in kulturne ustanove. V sodelovanju z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije bomo na javnem pozivu izbrali knjigo za srednješolce.

V letu 2010 bomo objavili javni razpis, na katerem bomo projekt »*Ljubljana bere*« razširili na starostno skupino, ki obiskuje peti razred devetletke. Projekt »*Ljubljana bere*« je vključen v aktivnosti Mestne knjižnice Ljubljana, saj je slikanicam, izbranim na javnem razpisu, priloženo povabilo v knjižnico. MOL tudi sicer podpira programe za širjenje bralne kulture, ki jih izvaja Mestna knjižnica Ljubljana.

Ljubljana je bila junija 2008 izbrana za nosilko Unescovega naslova *Svetovna prestolnica knjige 2010*, in sicer zaradi kakovostnega programa, ki vključuje vse akterje knjižne verige. V pripravah na projekt *Ljubljana - svetovna prestolnica knjige 2010*, ki bo trajal od 23. aprila 2010 do 23. aprila 2011, smo izbrali celostno podobo prireditve, ki jo je pripravila dr. Petra Černe Oven, imenovali organizacijski in častni odbor prireditve ter izvedli javno povabilo za zbiranje predlogov za pripravo programa (povabilo je bilo informativne narave).

Župan MOL je z ministrico za kulturo RS ter direktorjem Javne agencije za knjigo RS podpisal »Dogovor o sodelovanju pri izvedbi projekta *Ljubljana - svetovna prestolnica knjige*«, dogovora o medijskem pokroviteljstvu pa je župan MOL podpisal z direktorjema RTV Slovenija in časopisne družbe Dnevnik.

V juniju 2009 bomo objavili Javni razpis za izvajalca projekta *Izdajanje kulturnega štirinajstdnevnik*, na katerem bomo izbrali izdajatelja kulturnega štirinajstdnevnik v obdobju od aprila leta 2010 do marca leta 2013, ki bo osredotočen na področje kulture, medijev in intelektualnega življenja in bo objavljajl poglobljene članke o teh področjih ter kakovostne kulturne vsebine. Na ta način bo vidno prispeval k odpiranju kritične refleksije v kulturi in družbi ter k obogatitvi slovenske medijske krajine.

Prav tako bo v juniju 2009 objavljen Javni poziv za izbor projektov za pripravo programa *Ljubljana-svetovna prestolnica knjige*, na katerem bomo izbrali izvajalce znotraj posameznih sklopov programa: Svetovni kongres: Knjiga kot nosilka razvoja človeštva, Literarni festival: Literature svetovnih celin, *Ljubljana bere* in *Rastem s knjigo*, *Knjiga in ustvarjalnost* na

področju kulture ter Knjiga in mesto. Postopke bomo pripravili v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo RS in Javno agencijo za knjigo RS.

2. Cilj: zagotoviti izhajanje kakovostnega intelektualnega štirinajstdnevnik.

V okviru projekta *Ljubljana - svetovna prestolnica knjige 2010* bo MOL sofinancirala izdajanje kulturnega štirinajstdnevnik v obdobju od aprila leta 2010 do marca leta 2013, ki bo osredotočen na področje kulture, medijev in intelektualnega življenja in bo objavljala poglobljene članke o teh področjih ter kakovostne kulturne vsebine. Na ta način bo vidno prispeval k odpiranju kritične refleksije v kulturi in družbi ter k obogatitvi slovenske medijske krajine. Javni razpis je bil objavljen 26. junija 2009.

Cilji podpore izdajanju kulturnega štirinajstdnevnik so:

- obogatitev medijske krajine z vrhunskim tiskanim medijem, ki bo ob kontinuiranem izhajanju odpiral in poglobljal kritično refleksijo na vseh področjih kulture in družbe;
- ažurna dostopnost zahtevnejših vsebin s področja kulture na aktualen in poglobljen način, povezovanje različnih intelektualnih okolij in širjenje medijske svobode ter načel Unesca na področju kulture in medijev;
- dostopnost kulturnega štirinajstdnevnik na celotnem območju Slovenije in na celotnem slovenskem kulturnem prostoru, zlasti v knjižnicah, knjigarnah in drugih kulturnih ustanovah ter na svetovnem spletu, promocija kulture, dvig medijske pismenosti in večja dostopnost kulturnih vsebin.

Kulturni štirinajstdnevnik bo izhajal v nakladi najmanj 4000 izvodov.

Filmska umetnost

1. Cilj: v letu 2008 zagotoviti pogoje za obratovanje mestnega kina kot nepogrešljive ponudbe zahtevnejše in kakovostne filmske produkcije v prestolnici s ciljem, da znaša letni obisk vsaj 50.000 gledalcev in da kino opravlja vse svoje naloge, in da poleg kontinuiranega prikazovanja filmov izvaja tudi pedagoške in promocijske programe ter izvaja ali soorganizira filmske festivale.

Leta 2008 je bila prednostna naloga novo ustanovljenega Javnega zavoda Kinodvor ponovno odprtje kina v kar najkrajšem možnem času. Za uspešen zagon mestnega kina je bilo pomembno začeti z izvajanjem programa najkasneje v začetku oktobra, da so tako lahko premierno predstavili nove jesenske filmske naslove, obenem pa nastopili kot strateški partnerji jesenskih festivalov (med katere sodijo Mesto žensk, LIFFe, Animateka).

Najpomembnejši cilj Javnega zavoda Kinodvor v letu 2008 je bil, da se vzpostavi kot:

- osrednja ljubljanska kinodvorana;
- edini mestni kino s stalnim programom za otroke in mlade;
- eno vodilnih državnih središč za filmsko kulturo in kot festivalsko središče.

Javni odziv tako medijev kot občinstva na ponovno odprtje Kinodvora je bil izrazito pozitiven. V preteklem letu je bilo o Javnem zavodu Kinodvor objavljenih 761 novinarskih prispevkov (sem ne štejemo objav sporeda) v slovenskih medijih. Od otvoritvenega dne 1. oktober 2008 do 30. maja 2009 je Javni zavod Kinodvor na 1030 javnih projekcijah naštel 47177 obiskovalcev. Javni zavod Kinodvor je seveda pričakoval spodbudne, pozitivne rezultate – zlasti glede na dejstvo, da se je kino ponovno odprl v tako imenovani vroči sezoni

za film – vendar je povprečje 46 obiskovalcev na projekcijo preseglo tudi najbolj drzna pričakovanja. Imeli so 21 premiernih predvajanj, 11 razstav in 7 festivalov.

Javni zavod Kinodvor je član mednarodnega združenja Europa Cinemas. Jedro filmskega programa Kinodvora so kakovostni filmi, ki jih v redno distribucijo ponujajo slovenski distributerji. Glede rednega filmskega programa intenzivno sodelujejo s slovenskimi filmskimi distributerji na osnovi dogovora o sodelovanju pri izvajanju programa Kinodvora, ki je bil 1. oktobra 2008 podpisan s strani MOL, Kinodvora in partnerjev.

2. Cilj: do leta 2010 zagotoviti pogoje, da Ljubljana postane filmu prijazno mesto.

Iskanje ustreznih rešitev za lažje pridobivanje dovolj za filmska snemanja na mestnih javnih površinah terja več sredstev, kot so trenutno zagotovljena v okviru mestnega proračuna za kulturo.

Predlog spremembe: Rok za realizacijo tega cilja se podaljša do leta 2012.

Kulturna dejavnost društev

Cilj: do leta 2011 zagotoviti boljše infrastrukturne pogoje za delovanje kulturnih društev in možnosti za njihovo učinkovitejšo promocijo.

Na pobudo Oddelka za kulturo bo Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ljubljana izvedel javni razpis za triletno programe za leta 2010 do 2012, kar bo omogočilo stabilno financiranje najkvalitetnejših in najzahtevnejših programov s področja ljubiteljske kulture. Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Ljubljana sta se pridružila programskem upravitelju Kulturni dom Španski borci Zavodu EN-KNAP in bosta v kulturnem domu imela tretjinski programski delež, kar pomeni, da je ljubiteljska kultura v Ljubljani dobila svoj osrednji prireditveni prostor.

III. KULTURNA DEDIŠČINA V MOL

1. Cilj: do leta 2011 vzpostaviti sistem preventivnega varstva kulturne dediščine v MOL kot nosilca razvoja varovanja in ohranjanja kulturne dediščine.

Mestna občina Ljubljana še ni začela s postopki razglašanja kulturnih spomenikov lokalnega pomena po Zakonu o varstvu kulturne dediščine, ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/08 in 132/08). Pristojni zavod za varstvo kulturne dediščine namreč še ni prejel ustreznih navodil Ministrstva za kulturo RS za pripravo predlogov za razglasitev glede opredelitve »zahteve glede upravljanja«, ki jo zakon določa. Ostali ukrepi za doseg cilja ostajajo nespremenjeni.

2. Cilj: izoblikovati srednjeročni program obnove kulturnih spomenikov.

Investicija v *Plečnikovo hišo* je potrebna za izvedbo nujnih investicijskih vzdrževalnih del, saj je bilo redno vzdrževanje zanemarjeno. Prav tako se bo z investicijo podaljšala življenjska doba kulturne dediščine, kar bo pripomoglo k njeni zaščiti. Ne nazadnje bo z investicijo mogoče obogatiti program in izboljšati delovanje muzejske zbirke in pogojev dela zaposlenih. Namen investicijske naložbe je restavriranje objekta, ambientov in muzealij v Plečnikovi hiši in pripadajočega vrta, kar je prepoznano kot kulturna dediščina, z obogatitvijo programa in možnostjo razširitve muzeja v del, ki je sedaj v zasebni lasti. Vse dejavnosti bodo privedle do

optimalnih pogojev, da bo po obnovi mogoče objekt in njegove vsebine čim enostavneje celostno vzdrževati.

Izdelana dokumentacija:

- konservatorsko restavratorski projekt za Plečnikovo hišo;
- poročilo o opravljenem pregledu vlage v zgradbah Karunova 4 in 6 v Ljubljani s predlogom za izvedbo sanacije in projektantskim popisom del;
- geodetski načrt stavbe in vrta;
- programske usmeritve;
- dokument identifikacije investicijskega projekta.

V letu 2009 je potrebno izpeljati odkup stanovanja.

V letu 2009 bomo pričeli s pripravo projektne dokumentacije in izdelavo investicijskega programa.

Obnova Plečnikove hiše je predvidena v letu 2010/2011.

Ministrstvo za kulturo RS pripravlja prenos lastništva Hribarjeve hiše »Vile Zlatica« na MOL, pri čemer naj bi zagotovilo tudi nadomestno stanovanje sedanje stanovalke v Vili Zlatici. Vilo bo kot javno kulturno infrastrukturo v upravljanje prevzel Mestni muzej in galerije mesta Ljubljane.

Z namenom trajne zaščite Trubarjeve dediščine smo pripravili projekt preureditve prostorov na Ribjem trgu 2 v *Trubarjevo hišo literature*. Novo vizijo smo izoblikovali v kontekstu priprav na *Svetovno prestolnico knjige 2010*. S to preureditvijo želimo v prvi vrsti uresničiti zamisel o hiši literature, ki jo Ljubljana še nima in ki jo poznajo številna evropska mesta. Gre za poseben javni prostor, namenjen literaturi in knjigi nasploh, ki s kontinuiranimi dogodki tekom leta pomembno prispeva k živahnemu kulturnemu in urbanemu utripu. Poslanstvo »Trubarjeve hiše literature« je postati referenčno mesto za književnost, knjigo in družbenokritično refleksijo v najširšem pomenu besede. »Trubarjeva hiša literature« bo združevala naslednje osnovne programske vidike:

- kulturno in intelektualno središče;
- knjižni klub;
- sedež novega spletnega portala o književnosti in knjigi;
- galerijski prostor;
- informacijsko središče.

Otvoritev preurejenih prostorov bo predvidoma 23. aprila 2010, na dan, ko bo Ljubljana postala svetovna prestolnica knjige.

Ostali ukrepi za doseg cilja ostajajo nespremenjeni.

3. Cilj: zagotoviti kakovostno varovanje kulturne dediščine in njeno promocijo ter večjo dostopnost v povezavi s turistično ponudbo in v navezavi na izobraževalne programe.

Kriterije in postopke za obeležje zgodovinskih dogodkov in osebnosti, ki so pomembno prispevali k razvoju Ljubljane je v letu 2008 pripravila in izdelala Strokovna komisija za preveritev in evidentiranje osebnosti in dogodkov ter nabor lokacij za postavitve javnih spominskih obeležij in javnih plastik v MOL. Pripravila je naslednja merila:

- povezanost predlagane obletnice z ideali in poslanstvom MOL-a na področju izobraževanja, znanosti, kulture, družbenih in humanističnih ved ter komunikacije, ki spodbujajo tesnejše vezi med narodi, strpnost ter ideale miru, kulturnega dialoga in medkulturnega dialoga;
- osebnosti, ki so bile v svoji etični drži univerzalne in dogodke mestnega, regionalnega, svetovnega pomena, ki zrcalijo ideale, vrednote, kulturno raznovrstnost ter medkulturni dialog;
- obeleževanje pomembnih obletnic (petdesetletnica, stoletnica ali večstoletnica);
- priložnost za praznovanje mestnih dogodkov in obletnic ustanov, ki delujejo v MOL in jih obletnica neposredno zadeva;
- osebnosti in dogodkov, ki temeljijo na medmestnem, regijskem in nacionalnem povezovanju.

Predlogi so se zbrali na podlagi javnega poziva, ki je bil zaključen 30. maja 2008. Ostali ukrepi za doseg cilja ostajajo nespremenjeni.

IV. INVESTICIJE V KULTURI IN JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE V MOL

Cilj: zagotoviti infrastrukturne pogoje za razvoj vseh področij umetniškega ustvarjanja z naslednjimi cilji:

- **da se poveča dostopnost kulturnih dobrin za vse prebivalce MOL;**
- **da se dvigne kakovost kulturne ponudbe v MOL-u in se poveča njena raznolikost;**
- **da se kulturna ustvarjalnost v MOL-u intenzivneje vključuje v sodobne mednarodne tokove umetniških praks in jih sooblikuje;**
- **da se Ljubljana na ta način razvija kot odprto in kozmopolitsko mesto.**

Stanje načrta razvojnih programov investicij na področju kulture v MOL je za leto 2009 naslednje:

- projekt Center urbane kulture Kino Šiška, ki bo deloval na področjih glasbenih in uprizoritvenih umetnosti bo zaključen septembra tega leta. Programsko bo center zaživel predvidoma v jesenski sezoni;
- za urejanje statusa za kompleksa Metelkove je pripravljena pogodba o prenosu sredstev v upravljanje društvom, ki že delujejo v sklopu Metelkove s statusom društva v javnem interesu. Kompleks, ki služi namenu kulture, je predviden za določitev za javno infrastrukturo na področju kulture. Za kompleks Metelkove je izdelan dokument identifikacije investicijskega projekta;
- projekt Trubarjeva hiša literature je v postopku pridobivanja gradbeno tehnične dokumentacije. Pričetek del je predviden v mesecu septembru.

Stanje nalog povezanih z javno infrastrukturo na področju kulture:

- Mestni svet MOL je na svoji 12. seji 20. 12. 2009 sprejel »Sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o določitvi javne infrastrukture na področju kulture«. Poleg tega je v fazi priprava delovnega osnutka sklepa o določitvi javne infrastrukture na področju kulture, ki bo novo pridobljene objekte določil za javno infrastrukturo na področju kulture;
- v oktobru leta 2008 smo zaključili s sklepanjem pogodb o prenosu sredstev v upravljanje javnim zavodom; vpis nepremičnin v zemljiško knjigo poteka po predvidevanju;

- glede denacionalizacije, tako kot smo zapisali, zagovarjamo stališče, da se prostori, ki služijo namenu kulture, ne vračajo v naravi.

Poleg navedenih prioritet smo v tem obdobju:

- skrbeli za izboljšanje delovnih in prostorskih pogojev za delovanje izvajalcev s področja kulture v Ljubljani;
- pridobili smo nove prostorske zmogljivosti, in sicer Knjižnico Šiška na Trgu komandanta Staneta 8, prostore za Zavod Maska v bivši podružnični šoli Šentjakob, prostore za ureditev Trubarjeve hiše literature, Ribji trg 2 in nove prostore za Šentjakobsko gledališče, Vodnikov trg 5;
- znotraj akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb s posebnimi potrebami v MOL za obdobje 2008 do 2010 smo v letu 2009 predvideli sredstva za ureditev dvigal v Lutkovnem gledališču Ljubljana in Mestnem gledališču ljubljanskem.
- oblikovali smo kriterije za izbor investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme.

Letos je Oddelek za kulturo pristopil k postopku legalizacije in obnove objektov v *Avtonomnem kulturnem centru Metelkova mesto*, v ta namen izdelal posnetek obstoječega stanja, dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) in projekt obnove vključil v načrt razvojnih projektov MOL. 28. maja 2009 je bila javna razprava o DIIP-u Metelkova mesto. Smo pred podpisom pogodbe o uporabi prostorov s tremi metelkovskimi društvi, kar bo končalo skvoterski status Metelkove mesta. Do konca leta je predvidena izdelava idejne zasnove obnove in predinvesticijske zasnove projekta.

Investicija v *Plečnikovo hišo* je potrebna za izvedbo nujnih investicijskih vzdrževalnih del, saj je bilo redno vzdrževanje zanemarjeno. Prav tako se bo z investicijo podaljšala življenjska doba kulturne dediščine, kar bo pripomoglo k njeni zaščiti. Ne nazadnje bo z investicijo mogoče obogatiti program in izboljšati delovanje muzejske zbirke in pogojev dela zaposlenih.

Namen investicijske naložbe je restavriranje objekta, ambientov in muzealij v Plečnikovi hiši in pripadajočega vrta, kar je prepoznano kot kulturna dediščina, z obogatitvijo programa in možnostjo razširitve muzeja v del, ki je sedaj v zasebni lasti. Vse dejavnosti bodo privedle do optimalnih pogojev, da bo po obnovi mogoče objekt in njegove vsebine čim enostavneje celostno vzdrževati.

Izdelana je naslednja dokumentacija:

- konservatorsko restavratorski projekt za Plečnikovo hišo;
- poročilo o opravljenem pregledu vlage v zgradbah Karunova 4 in 6 v Ljubljani s predlogom za izvedbo sanacije in projektantskim popisom del;
- geodetski načrt stavbe in vrta;
- programske usmeritve;
- dokument identifikacije investicijskega projekta.

V letu 2009 je potrebno izpeljati odkup stanovanja. V letu 2009 bomo pričeli s pripravo projektne dokumentacije in izdelavo investicijskega programa. Obnova Plečnikove hiše je predvidena v obdobju 2010/2011.

V. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Po sprejemu rebalansov je bilo v letu 2008 za področje kulture zagotovljeno več sredstev kot je bilo predvideno ob sprejemu strategije. Predvsem je bilo več sredstev porabljenih za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme (Kinodvor, Center urbane kulture Kino Šiška, Lutkovno gledališče Ljubljana).

Izdatki proračuna MOL za kulturo v EUR	2008				
	strategija 2008	proračun 2008	realizirano 2008	index	index
	1	2	3	4=2/1*100	5=3/1*100
dejavnost kulture	15.944.094	16.967.584	16.721.758	106,42	104,88
inv.vzdrževanje in obnove	9.661.968	11.672.323	10.568.125	120,81	109,38
skupaj	25.606.062	28.639.907	27.289.883	111,85	106,58
proračun MOL	323.373.864				
delež kulture v proračunu MOL		7,92			

Številka:

Datum: 15. 7. 2009

dr. Uroš Grilc,
načelnik Oddelka za kulturo

OBRAZLOŽITEV

Pravni temelji za sprejem poročila

Pravna podlaga za sprejem Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 v preteklem letu (v nadaljevanju: poročilo) je Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo in 56/08; v nadaljevanju: ZUJIK). 13. člen ZUJIK-a določa, da »Vlada vsako leto najkasneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov, in predlogi sprememb in dopolnitev. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli.«. Ta člen se na podlagi 14. člena ZUJIK-a smiselno uporablja za Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011, ki je primerljiva z Nacionalnim programom za kulturo kot »strateškim dokumentom razvojnega načrtovanja kulturne politike« na državni ravni.

Mestni svet Mestne občine Ljubljana je na 18. seji dne 30. junija 2008 sprejel Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011, ki uvodoma med drugim določa: »Skladno z določili zakona Oddelek za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana vsako leto do konca junija odda poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana, v katerem poda oceno izvajanja strategije skladno z zastavljenimi cilji in opredeljenimi kazalci, obenem pa lahko predlaga tudi njihove spremembe ali dopolnitve. Mestni svet se do poročila opredeli.« (4. stran).

Razlogi in cilji za sprejem poročila

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 je prvi strateški dokument MOL na področju kulture, ki podaja celovito sliko prihodnje kulturne politike v Ljubljani ter zajema tako organizacijske, kakor tudi programske in infrastrukturne vidike. Strategija določa pet splošnih prioritet kulturne politike MOL v naslednjem štiriletnem obdobju ter načrtuje številne organizacijske spremembe, ambiciozne investicijske projekte in programske aktivnosti.

Za izvajanje strategije je, kot pristojni organ Mestne uprave MOL za področje kulture, odgovoren Oddelek za kulturo. V zvezi s spremljanjem uresničevanja programa so naloge Oddelka za kulturo predvsem naslednje:

1. spremljanje izvajanja ukrepov oziroma doseganja strateških ciljev;
2. sprotno odpravljanje pomanjkljivosti in hkratno reševanje novih problemov;
3. poročanje.

Oddelek za kulturo v priloženem poročilu posreduje Mestnemu svetu MOL informacije o izvajanju ukrepov oziroma doseganju ciljev, morebitnih pomanjkljivostih in potrebnosti revizije ciljev ali ukrepov.

Ocena stanja na področju, ki ga poročilo ureja

Državni zbor RS je dne 2. aprila 2008, sprejel Resolucijo o Nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 (Ur.l. RS, št. 35/08), ki je strateški dokument kulturnega razvoja Slovenije, ki se v številnih segmentih nanaša tudi na Mestno občino Ljubljana, saj je v prestolnici največ kulturnih institucij in dogodkov. Kljub temu, pušča Nacionalni program za kulturo 2008-2011

številna vprašanja, od katerih je odvisen nadaljnji kulturni razvoj Ljubljane, povsem odprta. Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 podaja odgovore na vsa ključna vprašanja kulturnega razvoja Ljubljane.

Poglavitne rešitve

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008-2011 vsebuje podroben opis opravljenih nalog v obdobju 30. junij 2008 – 30. junij 2009, vključno s predlogom sprememb oz. dopolnitev tistih ciljev in ukrepov, ki ne morejo biti realizirani v načrtovani obliki. Poročilo ne zajema tistih strateških ciljev in ukrepov, ki bodo predvidoma realizirani v letih 2010 in 2011.

Ocena finančnih posledic

Sprejem poročila nima finančnih posledic.

Ljubljana, 15. julij 2009

dr. Uroš Grilc,
načelnik Oddelka za kulturo